

Miljøstyrelsen

Att: Lars Andresen Skovmøller

Høringssvar – Vejledning om bæredygtigt træ, j.nr. 2020-24415

Indledningsvist vil vi gerne bede om, at Verdens Skove fremadrettet kommer på listen over organisationer i forbindelse med høringer. Foreningen har været meget involveret i vejledningen helt fra formuleringen af det oprindelige beslutningsforslag, der blev fremsat og godkendt af folketinget, og vi besidder stor og relevant viden om både bæredygtig forvaltning af skov, certificeringsordninger og international handel med træ fra vores politiske arbejde og ikke mindst vores internationale arbejde med skov og udviklingsprojekter i Latinamerika og Afrika.

I forhold til det konkrete høringsmateriale har vi først nogle overordnede kommentarer og anbefalinger og dernæst nogle mere konkrete til selve forslaget til revideret vejledning.

Helt overordnet mener Verdens Skove at det eneste træ der med nogenlunde sikkerhed kan siges at være bæredygtigt (eller ansvarligt) produceret, er træ der kommer fra en FSC certificeret skov, hvor en uafhængig tredjepart har verificeret overholdelse af FSC's globale standarder for skovforvaltning, samt sikret træets sporbarhed gennem forsyningskæderne frem til de offentlige forbrugere.

Derfor anbefaler Verdens Skove, at vejledningen anbefaler indkøb af FSC som det sikreste valg, og det som indkøbere altid bør efterspørge først.

I vores nærområde kan PEFC certificeret træ være næsten på niveau med FSC, men desværre anerkender PEFC andre certificeringsordninger med langt dårligere kriterier for hensyn til natur, biodiversitet og sociale forhold. Dertil har flere af certificeringsordningerne ikke ordentlig stakeholder involvering eller adskillelse mellem formulerende, implementerende, certificerende og kontrollerende instanser. Således kan disse certificeringer ikke garantere fuld uafhængighed i deres systemer.

Det drejer sig bla. om SFI fra USA og CSA fra Canada. Helt konkret kan det nævnes, at en art som Western Red Cedar eller kæmpethuja på dansk (*Thuja plicata*), der desværre fortsat fældes i de sidste rester af det vestlige Canadas tempererede regnskove langs vestkysten, sælges i Danmark med PEFC mærket til offentlige byggerier. Dette fordi hugsten er CSA-certificeret på trods af, at der nok næppe er nogen, med bare et minimum af viden om Canadas skove, der ville betegne det som bæredygtigt. De sidste urørte rester af tempererede regnskove på Canadas vestkyst (under 1% tilbage) er helt uomtvisteligt af ekstrem høj bevaringsværdi (HCV) og burde derfor naturligvis beskyttes mod tømmerhugst og andre ødelæggende aktiviteter. Netop derfor kan tømmersekskaberne helt korrekt ikke opnå FSC certificering af kæmpethuja fra Canadas sidste urørte regnskove.

Men CSA (Canadian Standards Association) har langt dårligere standarder end FSC og tømmeret kan derfor komme ind i Danmark via PEFC's anerkendelse af CSA, på trods af at tømmeret f.eks

ikke ville leve op til kravene i den Danske PEFC standard, der beskytter HCV områder på samme måde som FSC.

Dvs. at virksomheder der køber og handler med PEFC, i form af CSA/SFI eller lignende mindre restriktive ordninger i deres Due Diligence systemer, bør indbygge ekstra kontrolmekanismer, hvis træprodukterne ikke kommer fra vores nabolande, da man ikke kan være sikker på at der ikke indgår træ fra kontroversielle kilder, som HCV områder, fra konvertering eller områder hvor menneskerettighederne ikke overholdes.

Derfor bør vejledningen tage højde for denne risiko, ved at indkøberne skal forholde sig til oprindelse, og undersøge om der er væsentlige problemer i forhold til miljømæssig eller social bæredygtighed, og i givet fald sikre en uafhængig tredjepart verificerer, at skovforvaltningen sikrer en ansvarlig forvaltning og produktion. Det kunne eksempelvis gøres ved at bruge relevante kriterier fra den gældende nationale FSC standard eller lignende kriterier, der ikke er formuleret af skovindustrien til eget brug.

Verdens Skove mener derfor, at vejledningen bør rettes til, så det mere tydeligt fremgår, at der er stor forskel på certificeringsordningerne, og at de velkendte svagheder ved de mindre gode certificeringsordninger bør imødegås ved at have et Due Diligence system på plads, der kan håndtere svaghederne og dermed sikre en bæredygtig produktion.

Derudover mener Verdens Skove naturligvis stadig, at vejledningen burde være obligatorisk for alle offentlige indkøb, dvs. i staten, kommunerne, regionerne, kirkerne, offentligt ejede virksomheder (>51% ejet af stat eller kommuner) osv. Vi forstår ganske enkelt ikke, hvorfor den kun er obligatorisk for staten men frivillig for andre offentlige instanser og virksomheder. Verdens Skove mener, at det er et fælles ansvar at sikre en bæredygtig forvaltning og brug af verdens skove, så det burde naturligvis også gælde alle offentlige indkøb, der jo netop er betalt af fællesskabet via skatterne.

Mere detaljerede kommentarer og forslag

Verdens Skove er enige i, at der kan være flere måder at dokumentere bæredygtig brug af skovens ressourcer på, ved f.eks. at acceptere genbrugstræ.

Vi anser det dog som en misforståelse, som vi regner med, bliver rettet i den endelige vejledning, at "FLEGT licens træ" i udkastet kategoriseres som "bæredygtigt træ", og dermed som selvstændigt værktøj og input fejlagtigt sidestilles med 1) 2) 4) og 5), på trods af at det helt korrekt fremgår senere i vejledningen, at værdien af FLEGT licens træ skal ses i relation til dokumentation af "lovlighed".

Der er absolut intet belæg for at sidestille "FLEGT licens træ" med certificeret ansvarligt/bæredygtigt træ eller genbrugstræ.

Om "FLEGT licens træ" via VPA-aftaler overhovedet kan bruges som dokumentation for lovlig oprindelse eller produktion, vil vi også sætte et meget stort spørgsmålstegn ved. Dette fordi FLEGT

dokumentation ikke er verificeret af en uafhængig tredjepart, i lande der typisk har meget store problemer med korrupsion og legale papirer, og derfor meget nemt kan købes, af de myndigheds personer der skulle sikre overholdelsen af den nationale lovgivning. Det gælder i Indonesien, Bolivia, Brasilien, Honduras og alle andre udviklingslande Verdens Skove har kendskab til.

Derfor mener Verdens Skove, at det er forkert og helt misvisende at liste "FLEGT licens træ" (nr. 3 i oversigten), så det fremstår som "bæredygtigt træ". Og vi forventer på den baggrund derfor, at FLEGT licens træ højst anbefales på niveau med "lovligt fældet træ" ifm. punkt 4 og 5 - og altså ikke fremstår som en måde at sikre "bæredygtigt træ" på alene. Vi anbefaler desuden at "FLEGT licens træ" ikke accepteres som "lovligt fældet træ" uden en verificering af uafhængig tredjepart i lande med et højt niveau af korrupsion¹ (korrupsionsindeks <50). Desuden bør "FLEGT licens træ" maks. indgå med 30% under punkt 4, ligesom det er tilfældet med "lovligt fældet træ".

Sidst men ikke mindst vil vi gerne udtrykke bekymring for at der i 6.4 (krav til dokumentation) henvises til Svanemærket (hvilket som sådan er OK) og mere specifikt til Svanemærkets udelukkelse af en lang række tropiske træarter. Det sidste er problematisk, fordi både de grønne organisationer og dansk tømmerindustri er helt enige i, at den måde Svanen udelukker tropiske arter er meget problematisk og helt udokumenteret. Udelukkelsen kan betyde at skove helt mister deres værdi og konverteres til andet brug frem for at blive forvaltet bæredygtigt ud fra en efterspørgsel efter f.eks. FSC-certificeret træ.

Så vi anbefaler at den specifikke, og efter vores mening fejlagtige, reference til udelukkelse af tropiske træarter slettes.

¹ Der kan f.eks. refereres til Preferred by Nature's (NEPCon) sourcing hub for træ <https://preferredbynature.org/sourcinghub/timber>